

УДК 342.951

Шитікова Л.В.¹, Кубряченко А.П.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-518 НУ «Запорізька політехніка»

АНАЛІЗ СВІТОВИХ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ

Електронні платіжні системи — один з основних елементів сучасного життя. Платіжні інструменти в системах електронної комерції можна умовно поділити на такі види: банківські перекази, смарт-картки, системи "Internet — банк" та електронні гроші. У сучасні часи кожен третій користується електронними послугами та послугами електронних платежів. Світова системи електронних платежів володіє значною кількістю переваг, з її допомогою ми можемо задовольнити ряд потреб, сидячи вдома купляти речі з-за кордону, замовляти їжу, обирати та бронювати завчасно місця проживання на відпочинку та багато чого іншого в один клік та за пару секунд, без комісій та без участі пошти. Це є водночас швидко та дуже зручно для багатьох верств населення світу.

Електронні платіжні системи служать для розрахунків між організаціями і користувачами при купівлі/продажу товарів і послуг в інтернеті. У 1871 році компанія Western Union здійснила перший у світі Електронний грошовий переказ. Правда, переказ був здійснений за допомогою телеграфних повідомлень, і його складно вважати електронним в сучасному розумінні. Але саме цей рік вважається відправною точкою розвитку ЕПС. У функціонуванні таких систем необхідна зазначити готовність продавців приймати в якості оплати електронні гроші. Сучасні платіжні системи є простим і надійним рішенням для віддалених фінансових операцій. Вони продовжують набирати популярність, особливо серед технічно просунутих користувачів. Електронні гроші активно використовуються для фінансових угод в офшорних компаніях, оскільки дозволяють переводити кошти анонімно і без верифікації.

Електронні платіжні системи дозволяють максимально спростити фінансові операції між покупцем і продавцем. Крім цього, вони сприяють розвитку електронної комерції, оскільки дозволяють здійснити операцію майже миттєво. Єдиним недоліком і головною перешкодою для більш стрімкого розвитку електронних платіжних систем як і раніше є недовіра багатьох користувачів до електронних грошей. Однак варто відзначити, що безпека електронних платежів з часом значно підвищується і шахраям усе важче отримати доступ до чужого електронного або банківського рахунку. Багато в чому безпека рахунків цілком залежить від самого власника.

Час і технологічний прогрес не стоять на місці. Ми живемо в епоху стрімкого розвитку інформаційних технологій, що сприяє зміні нашого способу життя - все більше сфер нашої діяльності приймають незвичайну для себе форму. За останнє десятиліття істотно набирає популярність ринок електронної комерції. За статистикою НБУ відбулося суттєве зростання обсягу і кількості операцій у Світовій системі електронних платежів. Істотне зростання ринку обумовлене рядом переваг цього сервісу, які оціняють користувачі, що здійснюють онлайн покупки і платежі, і для яких важливі анонімність, мобільність, економічність і простий функціонал сервісу. Такими користувачами безумовно є велика частина населення України (та не тільки), кожен з нас робить оплату послуг мобільних і інтернет провайдерів, покупки в інтернет-магазинах, оплату комунальних послуг, придбання квитків на подорожі та культурні заходи.

Електронні гроші — це цифрова готівка, представлена у вигляді електронного файлу, еквівалентна реальним валютам і керована користувачами платіжної системи. Вона зберігається на електронному носії і служить для здійснення онлайн-платежів і переказів.

Аналіз систем здійснення електронних платежів за допомогою електронних грошей дозволяє визначити наступні переваги: мінімальні

витрати на емісію; не схильні до зношування і не мають терміну дії; мобільність; можна використовувати де і коли завгодно, без прив'язки до місця розташування учасників угоди; оперативність; висока швидкість платежів і переказів; конфіденційність грошових операцій; прозорі угоди і доступ до всієї історії електронних платежів; безпека: використання ssl протоколу із ключем 128bit або іншими алгоритмами. відсутня необхідність у перерахунку та перевезенні грошових знаків; зберігаються на електронних носіях і не вимагають додаткового місця; доступність; безкоштовне відкриття та просте використання електронного рахунку для користувачів.

Аналіз систем електронних платежів за допомогою електронних грошей дозволяє визначити наступні недоліки: за електронними грошима складно простежити, велика ймовірність свавілля і недобросовісного використання; працюють виключно при наявності інтернет-з'єднання; обмежені у використанні, оскільки не всі організації приймають електронні платежі; важко відновити при втраті пароля через високі вимоги безпеки; надані системі особисті дані можуть бути використані іншими службами.

Майже в кожній країні світу сьогодні існують власні електронні гроші, які для більшої ефективності інтегруються з популярними міжнародними сервісами. Вони дозволяють державі вести незалежну політику і бути здатним працювати в автономному режимі, якщо раптом національні банки країни будуть відключені від міжнародних систем.